

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням міської ради
від 04.03.06 № 786

МІСЬКА ПРОГРАМА

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ТА ПОКРАЩАННЯ СТАНУ ОСВІТЛЕННЯ ВУЛИЦЬ м. ХЕРСОНА НА 2006-2010 РОКИ

ВСТУП

Світлотехніка на даному етапі - важливий компонент функціональної організації середовища проживання сучасної людини. Правильно спроектоване освітлення площ і вулиць – це не тільки комфорт та безпека людей у темний час доби, але й потужний інструмент у руках архітектора, який дозволяє моделювати різноманітні аспекти естетичного сприйняття міського середовища.

Системи зовнішнього освітлення можна поділити на три основні напрямки:

- освітлення транспортних магістралей;
- освітлення житлових районів і пішохідних зон;
- архітектурне освітлення.

Освітлення транспортних магістралей

Пріоритетним напрямком в організації освітлення проїжджої частини вулиць є забезпечення безпеки руху на дорозі. У даному випадку світлотехнічними засобами вирішуються наступні завдання:

- досягнення рівня освітлення необхідного для достовірного і своєчасного сприйняття дорожньої ситуації;
- забезпечення рівномірності освітлення;
- забезпечення необхідних спектральних характеристик джерел світла;
- визначення напрямку руху транспорту та пішоходів.

Окрім перелічених загальних принципів, у процесі організації систем освітлення транспортних магістралей необхідно брати до уваги особливості різних дорожніх ситуацій.

У тому разі, коли освітлювальний пристрій розташовується на рівні очей, необхідно запобігати осліпленню пішоходів та водіїв.

Враховуючи збільшення у місті кількості любителів їзди на велосипедах, мопедах, роликових ковзанах тощо у місті, важливо, щоб освітлення дозволяло розпізнавати різноманітні перепони на дорозі: незначні дефекти в дорожньому покритті, каміння, гілки дерев, сміття - все те, що може створити аварійну ситуацію на дорозі. Оптична схема дорожніх освітлювальних приладів передбачає розподілення основного світлового потоку вздовж осі дороги.

Освітлення житлових районів і пішохідних зон

У житлових районах, де разом з пішохідними зонами є розвинута транспортна мережа, зовнішнє освітлення у темний час доби повинно виконувати наступні функції:

- забезпечення безпечного руху транспорту і пішоходів;
- безперешкодне орієнтування на місцевості;
- створення візуального і психологічного комфорту, надання архітектурному середовищу додаткових аспектів візуального сприйняття.

Найважливішою метою вуличного і дорожнього освітлення є створення умов безаварійного руху в зонах масової забудови. Орієнтування в житловій зоні передбачає можливість добре розпізнавати будинки,

інженерно-технічні споруди, напрямок руху, нумерацію будинків, назви вулиць та інші складові навколишньої обстановки.

У темний час доби підвищується можливість протиправних дій. Отже, організовуючи освітлення житлових районів, необхідно враховувати криміногенну ситуацію. Освітлення у нічний час повинно забезпечувати можливість розпізнавання людей, які наближаються, що дозволяє своєчасно запобігати небажаним контактам або вжити засобів необхідної самооборони.

Архітектурне освітлення

Важко переоцінити значення освітлення в процесі сприйняття та оцінки естетичних якостей архітектури. Протягом світлового часу доби візуальна структура архітектурних споруд підсвічена прямим сонячним або розсіяним світлом. Результатом є безперервна гра світла і тіні, що підкреслює пластичну динаміку об'ємів архітектурної споруди.

Освітлення архітектурних об'єктів у нічний час збільшує загальний рівень освітлення вулиць, що дозволяє і в умовах обмеженої видимості належним чином сприймати архітектурні особливості міста.

МЕТА ПРОГРАМИ

Мета Програми полягає у відновленні розукомплектованих електричних мереж зовнішнього освітлення на центральних, магістральних та інших вулицях м. Херсона, заміні приладів обліку споживання електричної енергії на нові багатотарифні електронні, з метою зменшення обсягів споживання електричної енергії у вечірні та ранкові години, збільшення часу освітлення вулиць вночі та зменшенні використання бюджетних коштів.

Програма передбачає протягом 2006 - 2010 років виконати реконструкцію та відновлення електричних мереж зовнішнього освітлення міста, замінити прилади обліку споживання електричної енергії на нові багатотарифні електронні та закінчити реконструкцію інженерного обладнання централізованої системи управління електричними мережами зовнішнього освітлення.

Виконання Програми дозволить вирішити багато питань, пов'язаних з поліпшенням зовнішнього освітлення населених пунктів, які ставлять депутати міської та районних у місті рад і мешканці міста, а саме:

- відновити розукомплектовані електричні мережі зовнішнього освітлення на центральних, магістральних та інших вулицях міста (додаток);
- зменшити бюджетні витрати на споживання електроенергії за рахунок зниження встановленої потужності по світлоточках;
- збільшити кількість годин освітлення в нічний час;
- зменшити експлуатаційні витрати за рахунок можливого скорочення кількості фізично зношених світлоточок з одночасним використанням вискоефективних та економічних освітлювальних приладів;
- освітлити вулиці відповідно до вимог санітарних норм та покращити дорожньо - транспортну та криміногенну ситуацію.

Нижче наведені розрахунки витрат за спожиту електроенергію для різних видів ламп при модернізації існуючих мереж зовнішнього освітлення, згідно з Програмою.

На 9 каскадах електричних мереж зовнішнього освітлення включення та виключення, а також контроль за роботою електричних мереж виконуються з центрального пульта управління засобами телемеханіки за новою технологією з використанням GSM модемів. Це значно зменшує витрати на обслуговування та збільшує оперативність у керуванні роботою каскадів.

Необхідно продовжити модернізацію пульта управління.

У зв'язку з відсутністю необхідних коштів у місцевому бюджеті, протягом останніх 15 років на вулицях міста практично не проводилася заміна світильників. На магістральних вулицях установлено світильники, виготовлені понад 15-20 років тому, які вичерпали свій технічний ресурс, морально і фізично застаріли. Внаслідок корозії корпусів та кріплень, мають місце випадки падіння світильників, що створює небезпеку для водіїв та пішоходів.

Окрім того, встановлені світильники в значній кількості розраховані на використання неефективних ламп розжарювання, не можуть за своїми технічними даними забезпечити необхідний рівень освітленості і взагалі не відповідають сучасним вимогам зовнішнього освітлення.

У першу чергу, необхідно провести заміну старих світильників з лампами ДРЛ-250 та світильників з лампами розжарювання на нові світильники з лампами ДНаТ-150, та заміну приладів обліку споживання електричної енергії на нові багатотарифні електронні, що:

- зменшити витрати на електроенергію на 198 тис. грн. за 1 рік;
- зменшити витрати на обслуговування обладнання у 1,6 рази;
- значно поліпшити освітлення, з одночасним зниженням витрат електроенергії;
- збільшення кількості годин горіння в темний час доби;
- зменшення витрат на електричну енергію в нічний час доби при зміні схеми включення світильників у режим „економний”;
- демонтовані світильники (ті з них, що підлягають відновленню) можуть бути використані на інших вулицях міста.

Таким чином, реалізація цієї Програми дозволить:

- збільшити кількість освітлених вулиць міста з 157 до 185 ;
- збільшити кількість працюючих світлоточок із 6,8 тисяч до 10 тисяч;
- збільшити кількість годин горіння світлоточок у темний час доби до 8 годин (у першій половині 2005 року реальна кількість годин горіння в середньому складає 4 години з 10, які в середньому повинні освітлювати вулиці міста у темний час доби за встановленими нормами);
- довести освітлення вулиць до вимог санітарних норм;
- покращити дорожньо-транспортну та криміногенну ситуацію в місті.

МКП „Херсонміськвітло” повинно щоквартально до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом, звітувати перед головним розпорядником бюджетних коштів про використання коштів, одержаних відповідно до Програми.

- Заходи до Програми на 2009 рік
- Заходи до Програми на 2008 рік
- Заходи до Програми на 2007 рік